

Hamrovské

OBČASNÍK MĚSTA VELKÉ HAMRY

jaro 2009 • cena 6,- Kč

ročník 12. • č. 1

listy

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Z 11. zasedání Zastupitelstva Města Velké Hamry konaného 18. prosince 2008

- ZM rozhodlo schválit nevyrovnaný – schodkový – rozpočet na rok 2009. Celkové příjmy rozpočtu jsou 34 170 tis. Kč, celkové výdaje rozpočtu jsou ve výši 42 400 tis. Kč a financování je ve výši 10 236 tis. Kč.
- ZM rozhodlo o prodeji odměřené části pozemkové parcely č.2456/1 v k.ú. Velké Hamry Jaroslavu, Tomáši, Evě a Vendule Krykorkovým, bytem Slavíkova 1198/14, Praha – Žižkov a Heleně Borovcové, Emílii Hyblerové 530/8, Praha - Háje ze cenu 200,- Kč/m².
- ZM rozhodlo o bezúplatném převodu pozemkové parcely č. 2545/6 – ostatní plocha o výměře 90 m² v k.ú. Velké Hamry od Josefa Pavlaty, bytem Velké Hamry čp. 101.
- ZM rozhodlo schválit Smlouvu o zřízení věcného břemene se společností Seba T, a.s. Oprávněný z věcného břemene je Město Velké Hamry a jedná se o pozemkovou parcelu č.5 80 v k.ú. Bohdalovice (zastavěná plocha a nádvoří s budovou čp. 562).
- ZM rozhodlo o konání veřejné sbírky na opravu kostela sv. Václava ve Velkých Hamrech v době od 14.2.2009 do 31.8.2009 formou sběracích listin.

Pozvánka na zastupitelstvo:

Další zasedání Zastupitelstva Města Velké Hamry se uskuteční **26. března 2009 od 17.00 hodin** v zasedací místnosti MěÚ. Zasedání ZM je veřejné, občané jsou srdečně zváni.

Z R A D Y M Ě S T A

za období prosinec 2008 - únor 2009

- RM rozhodla přidělit volný byt v DPS čp. 631. O byt projevila zájem pí Olga Jindřišková, bydliště Tanvald.
- RM rozhodla nepřidělit byt v DPS čp. 629. O byt projevila zájem pí Hrdina Czeslava, bydliště Haratice čp. 22.
- RM rozhodla schválit nájemní smlouvu s HZS Velké Hamry pro rok 2009.
- RM rozhodla jmenovat do školské rady ZŠ VH I za zřizovatele Ing. Jaromíra Čermáka.
- RM rozhodla prodloužit nájemní smlouvu na nebytové prostory – kadeřnictví paní Linkové od 1.2.2009 – do 31.1.2010.
- RM schválila finanční příspěvek TJ Sokol Velké Hamry I a TJ Sokol Velké Hamry II.
- RM rozhodla odsouhlasit umístění reklamní plochy na domě čp. 373 v k.ú. Velké Hamry s dodatečnou dohodou ceny ročního pronájmu.

- RM rozhodla poskytnout finanční příspěvek ZO včelařů na rok 2009.
- RM rozhodla změnit dodavatele elektrické energie a schválit smlouvu č. 690777 na dodávku energie od firmy BOHEMIA ENERGY.
- RM rada schválila novou nájemní smlouvu na nebytový prostor v čp. 550 ve Velkých Hamrech s nájemcem TJ Velké Hamry na období od 1.1.2009 do 31.12.2009.
- RM schválila smlouvu o nájmu nebytových prostor v čp. 562 Velké Hamry panu Jiřímu Jindřiškovi, bytem Plavky čp.14.
- RM rozhodla odsouhlasit výši nájemného 40,- Kč/m² v bytě po rekonstrukci v čp. 616 Velké Hamry panu Kučerovi.
- RM rozhodla schválit smlouvu o dílo č. 001/09/7 na elektroměrový rozvaděč v Borečově s předběžným zaplacením zálohy společnosti K. Uhlíř s.r.o. ve výši 10 000,- Kč.
- RM rozhodla požádat PF ČR o bezúplatný převod pozemků s p.č. 547/2, 1975/3, 1975/5 a 2598 v k.ú. Velké Hamry.
- RM rozhodla podat žádost o dotaci na dokončení kanalizační stoky od náměstí ve Velkých Hamrech směrem na Tanvald na Ministerstvu zemědělství ČR.
- RM rozhodla nevyhovět žádosti pana Adamíry a pana Sinkuly na koupi pozemku č. 3546 v k.ú. Velké Hamry o rozloze 326 m².
- RM rozhodla uhradit členský příspěvek pro rok 2009 do Euroregionu Nisa ve výši 14 065,- Kč za Město Velké Hamry.
- RM schválila žádost o realizaci projektu v Programu rozvoje Libereckého kraje ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

REKONSTRUCE ŠKOLNÍ JÍDELNY

5. ledna 2009 ochutnali žáci Základní školy ve Velkých Hamrech poprvé jídlo připravené v nově zrekonstruované kuchyni. Po úspěšné rekonstrukci školního bazénu v roce 2007 za 12 294 000,- Kč se podařilo v loňském roce zmodernizovat celý stravovací provoz, na který bylo vynaloženo 10 634 700,- Kč.

Na rekonstrukci základní školy, která začala v roce 2001, se zatím profinancovalo 44 000 000,- Kč.

archiv ZŠ VH

ZIMNÍ ÚDRŽBA

Zimní údržba místních komunikací a chodníků jenom za měsíc únor stála 450 000,- Kč. Nadílka sněhu v tomto měsíci byla opravdu bohatá. Zakoupení malotraktoru „YUKON“ nám odklizení sněhu velice usnadnilo, i když pořizovací cena byla dalších 600 000,- Kč navíc. Zaměstnanci technických služeb s technikou, kterou již dneska mají, tak dokázali, že si i s tak bohatou sněhovou nadílkou dovedou poradit.

ZASTÁVKY

V letošním roce se počítá s výstavbou nové železniční zastávky „Sídliště“ a s výměnou 5 stávajících autobusových zastávek za nové. Finanční prostředky v částce 7 282 000,- Kč jsou zajištěny z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod (finanční prostředky Evropské unie). Bude se jednat o zastávky u Patočků, u Richtrů, u sokolovny, u Laurinů, u rozcestí na Zbytky a pod Muchovem.

DOMOV DŮCHODCŮ V NOVÉM KABÁTĚ

19. ledna 2009 se konalo slavnostní otevření zrekonstruovaného Domova důchodců. Rekonstrukcí vzniklo 65 jednolůžkových a 34 dvoulůžkových pokojů se samostatným sociálním zařízením s celkovou kapacitou 133 osob. V celém objektu se například vyměnily výtahy, rozvody topení a elektriky, včetně výměny oken a zateplení celé budovy. Modernizován byl také celý stravovací provoz. Celkové náklady na rekonstrukci činily 134 855 000,- Kč.

CZECH POINT na MěÚ Velké Hamry

Pracoviště CZECH POINT poskytuje občanům ověřené výpisy z centrálních státních evidencí a rejstříků na jednom místě, aniž by občan musel navštívit několik různých úřadů státní správy.

Postup vydávání ověřeného výpisu

Před tím, než půjdete na CZECH POINT, musíte znát základní údaje o subjektu, ke kterému chcete získat ověřený výstup. Tato služba není určena k nahlížení do registrů, ale pouze k vystavení ověřeného výstupu z příslušného registru. Tento ověřený výstup se stává veřejnou listinou.

V současné době kontaktní místa CZECH POINT poskytují tyto služby:

Výpisy z veřejných evidencí:

- Katastr nemovitostí
- Obchodní rejstřík
- Živnostenský rejstřík
- Seznam kvalifikovaných dodavatelů z IS o veřejných zakázkách

Výpisy z neveřejných evidencí:

- Rejstřík trestů
- Bodové hodnocení řidičů
- Registr účastníků provozu modulu autogramů z IS odpadového hospodářství

K získání výpisů jsou potřebné následující doklady:

U veřejných evidencí není ověřována totožnost žadatele. Žadatel je pouze povinen sdělit relevantní kritéria pro vyhledání svého požadavku.

U neveřejných evidencí je třeba doložit totožnost žadatele, kterého se výpis týká. K prokázání totožnosti je potřeba občanský průkaz nebo cestovní pas. Výpis z rejstříku trestů je možné vydat cizincům, kteří mají povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu a bylo jim přiděleno rodné číslo. Pokud někdo žádá o výpis z rejstříku trestů v zastoupení, musí doložit úředně ověřenou plnou moc k tomuto úkonu a svoji totožnost.

Správní poplatky:

Za výpis z rejstříku trestů se platí správní poplatek 50,- Kč.

Za ostatní výpisy činí správní poplatek 100,- Kč za první stránku a 50,- Kč za každou další i započatou stránku.

Výpisy se vydávají v budově městského úřadu, v kanceláři č. 8.

správní odbor

VEŘEJNÁ SBÍRKA

Od 14. února 2009 byla zahájena veřejná sbírka na rekonstrukci kostela sv. Václava ve Velkých Hamrech. Sběrací listiny na finanční příspěvky najdete na MěÚ, v samoobsluze na Hamrskách a v Městské knihovně ve Velkých Hamrech. Finanční příspěvky také můžete poukazovat na účet č. 19-963263399/0800 pod variabilním symbolem 3321. Získané finanční příspěvky budou použity na úpravy venkovního vzhledu kostela. Sbírka potrvá do konce srpna letošního roku.

Bohoslužby v římskokatolickém kostele sv. Václava ve Velkých Hamrech a na Šumburku nad Desnou:

O Květné neděli 5. dubna ve Velkých Hamrech 16,30 hodin, 17.00 mše s průvodem s kočičkami a čtenými pašijemi.

Na Zelený čtvrtek 9. dubna a Velký pátek 10. dubna na Šumburku v 18.00 hodin. Na Bílou sobotu 11. dubna na Šumburku ve 20.00 hodin.

Na velikonoční neděli 12. dubna se bude mše konat ve Velkých Hamrech od 17.00 hodin.

PODĚKOVÁNÍ VÁM...

„Budu se stěhovat do Velkých Hamrů“.

„Ty jsi se zbláznila. Proč se stěhuješ do neznámých míst. Z velkého města do zapadákov, do hor? Jak tam chceš žít?“

„Jako ostatní lidé, co tam žijí. Tak velký zapadákov to zase není. Je to město asi se 3 tisíci obyvatel, v nádherné krajině. Jsou tam obchody, řemeslné dílny, škola, pošta, zdravotní středisko, aj. Prostě vše, co člověk k životu potřebuje. Miluji Jizerské hory. Mám příbuzné ve Smržovce, v Jablonci a v Lučanech. V Jablonci jsou pochovaní mí rodiče.“

„V Praze jsi měla kamarádky, obchodní centra, kulturní zařízení. Co tam na horách? Něco jiného je tam jezdit na prázdniny a něco jiného je tam žít.“

„Nepřemlouvejte mě. Na horách jsem se narodila a na horách také umřu.“

„No vidíš, už se odepisuješ a ještě tam ani nejsi. Však až to poznáš.“

Takhle reagovali mí pražští příbuzní a přátelé a jen málo bylo těch, co mi můj záměr schvalovali.

Protože sem „hlava tvrdohlavá“ a také domýšlivá, že jsem rozumnější než ti, co se mnou nesouhlasí, odstěhovala jsem se. Od 1.12.2008 jsem právoplatnou občankou půvabného horského městečka Velkých Hamrů.

Vychutnávám klid a ticho, čistotu vzduchu, krásu okolních hor. I to, že se nemusím vyhýbat autům a psím extraktům na chodnicích. Sice místo krásných stavebních pražských památek jsou u řeky opuštěné domy a haly továrny a kromě zdejších klidných ulic je tu také rušná silnice s tahem na Harrachov, ale co. I továrna má svůj půvab ve své historii a po silnici se dostanu do Tanvaldu a Jablonce. A i do té Prahy, kdyby se mi zastesklo.

Mé první kroky vedly na městský úřad. Přijali mě všichni, s kterými jsem se setkala, vstřícně a s úsměvem. Za úsměv a vstřícnost se mnohdy musí platit. V Hamrech se všimné nepřijímá. Ani nechtěli vědět, jak mám vysoký důchod. Což bývá v Praze v podobných případech jedna z prvních otázek.

Další mé kroky vedly na zdravotní středisko. Doktorka studuje mé papíry s historií mých chorob a léků, poznamenává si mou anamnézu do počítače, s úsměvem mi měří tlak a sestřička stejně mile mi píchne injekci proti chřipce. Když jim vnučuji 30,- Kč, odmítají. Ani za potvrzení pro MÚ nic nechtějí. Jen za sérum proti chřipce přijala sestra 40,- Kč, že ostatní zaplatí pojišťovna.

Na sesterně asistenčních domů mne přijala paní Věra s nabídkou pečovatelských služeb. A jako i jinde před tím, s úsměvem a dobrým slovem. Využívám služby a obdivuji pohotovost a obětavost sester (nebo podle EU asistentek?) Věry, Jany i Lenky. To byla má první setkání s obyvateli V. Hamrů. No jo, zahlodá červíček nedůvěry. To jsou profesionálové a vstřícnost s úsměvem mají ve své profesi. Ale co ti obyčejní lidé, s nimiž se budu potkávat, dýchat stejný vzduch, chodit po stejných chodnicích do stejných obchodů, na středisko a pod. A žasnu. Potkávám děti, mladé dívky, ženy a muže ve všech věkových kategoriích a oni, aniž by mě znali, zdraví a někdy s úsměvem i prohodí pár slov. Zřejmě ctí mé šediny. Vidí na mně těch 87 let. Jejich vstřícnost a úcta ke starší mě hřejí u srdce. Jde tu zřejmě o dobrou výchovu v rodinách i ve škole. Jdu do kopce, zastavuji se, abych si

odpočinula. Kolem jdou dvě dívky asi 10 - 12 let, uctivě pozdraví a zeptají se, zda nepotřebuji pomoc.

Po cestě do kopce pozoruji v zasněžené zahrádce, jak na starou jablonoň přilétá hejno kosů a krmí se na zmrzlých červených jablkách. Naproti z branky vychází starší štíhlý muž s kulichem na hlavě a táhne za sebou sánky. Zdraví jako ti ostatní. „Jedete sánkovat?“ „Ne. Jedu do lesa pro dříví“. Rozpovídá se. Dovídám se, že krmí nejen kosy, ale i sýkorky, že jich přilétá až 50 ke krmítku a co toho snědí. Dovídám se, že také krmí 12 koček a z řeči vyplývá, že je na kočky odborník.

Na vršku na sluníčku potkám asi 50letou paní, jež táhne sánky na nejvyšší místo nad Hamry a sjede až dolů. Končí slovy: „Miluji sánkování.“

Blížím se k jednomu z domů. U vchodu dva chlapci po pozdravu se ptali: „Nejdete dovnitř? Nemáme klíče.“ „Tak zazvoňte.“ „Nahoře není zvonek.“ „Musíte tedy počkat na někoho dalšího,“ a pokračovali v cestě. Trochu provokativně na mne volají: „Nebojíte se, že přijde armagedon?“ „Nebojím, ono to tak brzy nebude.“ Všichni se zasmějeme. Kluci za chvíli zmizí v domě.

Na procházce potkám paní. Odhaduji ji na 60 let. Po srdečném pozdravení se dáme do řeči. Je jí už třiaosmdesát a každou neděli chodí do kostela. Ptám se: „Kdy bývá otevřen?“ „Netopí se tam a tak chodíme teď v zimě na faru, kde je teplo.“

Tak bych mohla vzpomenout na mnohá další setkání. Nesetkala jsem se tu ještě s něčím nemilým nebo s někým nerudným. Seznamuji se denně nejen s prostředím, ale i s lidmi a lidičkami a jejich životem a je mi tu mezi nimi dobře. Hamrováci, máte krásný domov! Děkuji Vám, že jste mne mezi sebe přijali. Přeji Vám, aby Vám úsměv i dobrá nálada dlouho vydržely.

K. Vozábová

Pomlázka se čepejří...

V polovině dubna budeme slavit svátky jara – Velikonoce. Neodmyslitelně k nim patří zvyk chodit na pomlázku, který se až na nepatrné výjimky dochoval téměř ve všech českých a moravských městech a obcích. Nejstarší záznamy o mrskání neboli pomlazení jsou z přelomu 14. a 15. století. Tehdy se šlehali navzájem muži, ženy, chlapci i dívky metlami z mladých vrbových proutků. Teprve později se začalo splétat čtyři, šest nebo osm prutů z vrby, břízy či jalovce a této rákosce se začalo říkat *pomlázka*. Někde bývala až několik metrů dlouhá a od dívek stuhami zdobená. Říkalo se jí různé podle krajů. *Mrskačka*, *žila*, *metla*, *dynovačka*, *tatar*, *korbač* (tedy karabáč) nebo i méně známé *čugár*, *kyčka*, *kančúch* či *roučačka*.

Původně pomlázka označovala jen zvyk chození po koledě k děvčatům a šlehání mladými pruty, aby se pomladily, aby se na ně přenesla síla a zdraví. Také kolední občůzka se jmenovala různě:

kromě *chození na pomlázku* nebo *dynovačku* známe z Moravy i *mrskut* a z Mrštíkova Roku na vsi typický *šmigrus*. Velikonoční mrskání je obyečej typický pro západní Slovany. Poměrů neznalí cizinci, kteří v době Velikonoc navštěvují Česko, se nad tímto zvykem pozastavují. Zdá se jim být poněkud barbarský.

Kromě přání štěstí a zdraví měla pomlázka, zvláště u téměř dospělé mládeže, také význam erotický. Na některých

místech Moravy se zachovaly pozůstatky tradice nočního koledování. Chlapci se nejrůznějšími způsoby dostávali do domů, nejraději však do ložnic dívek. Vyznání lásky pomlázkou prý bylo mnohem důraznější než vyznání lásky slovy a tato noční velikonoční návštěva byla často důležitější nežli námluvy. Ten, kdo myslel svůj vztah vážně a chtěl ho oznámit celé vesnici, to mohl udělat o Velikonocích pomocí „*chodničku lásky*“ k domu své milé, vysypaného, vylévaného či jinak označeného. I tento zvyk se na některých místech dochoval dodnes. Používá se ale modernější značení, například šipky, srdce a nápisy, namalované vápnem na silnici.

Trochu jiný význam se pomlázce snažila dát církev. Přesvědčení, že v mladých jarních proutcích se skrývá síla a zdraví a že to lze přenést na člověka šleháním, se jí nelíbilo. A tak se snažila dát tomuto prastarému zvyku zcela opačný obsah. Středověcí katoličtí kněží vysvětlovali vzájemné šlehání mezi manželi tak, že jeden druhého odrazují od tělesného milování. Během Velikonoc měli jít věřící ke zpovědi, a to znamenalo podle církevního nařízení tři dny před tím a tři dny potom „nehřešit“. Připomenout jim to měl prut položený v noci do lože mezi manžele. Také Jan Hus ve svém velikonočním kázání nezapomněl podotknout, že muži mrskají své manželky a druhý den zase manželky své manžely proto, aby jeden od druhého nevyžadoval plnění manželských povinností. S tímto změněným výkladem ale církev neuspěla. Pokusy katolických mravokárců, dát pomlázce jiný význam než ten původní, zapadly v zapomnění.

LiN

Prameny: A. Vondrušková – České zvyky a obyčeje
J. Hlavsová – Povídaní o češtině

ROZHOVOR S NECHTĚNÝM DÍTĚTEM

Nejdřív jsi plakala a teď se zase vztekáš.

Vztekáš se, protože se směju.

Směju se, protože Tvůj smutek je mi k smíchu. Dostala jsi vynadáno od třídního profesora za chyby při organizaci maturitního plesu ! No a co ? To přece není žádná tragedie. Jednou na to budeš vzpomínat jako na krásné mládí. Dovedeš si vůbec představit, co všechno Tě v životě čeká ?

Jen tak mimochodem. Kolikrát ples jsi organizovala ? Pátý ? Desátý ?

První. Tak vidíš, chybička se vloudí vždycky, natož když nemáš zkušenosti.

Jestli to vážně bylo tak hrozný ?

Nevím. Nevšimla jsem si. Dávala jsem se jenom na tebe.

Přestala jsi brečet a Tvoje tyrkysové oči jsou údivem ještě větší. To je překvapení, vid'. Tvoje matka Ti věnovala pozornost, aniž by bylo nutné, aby Ti na hlavě vyrostl fialový nádor velikosti pštrosiho vejce. To jsou Tvoje slova, tenkrát když jsem odmítla strávit s Tebou dopoledne na endokrinologii. Že se v pubertě štítná žláza zvětšuje, to ví i obyčejný venkovský veterinář. A pokud si humánní lékaři potřebují tuto skutečnost ověřit, tak beze mě. MOJI pacienti jsou SKUTEČNĚ nemocní.

Tentokrát jsem s Tebou šla dobrovolně a vážně jsem z Tebe celý večer nespustila oči. Víš, já jsem vždycky otěhotněla nevhod. Nikdy jsem nepoznala rozechvělé očekávání, jestli ano nebo ne, radostné výkřiky prarodičů, když jim bylo sděleno sladké tajemství. Já jsem ze sebe vždycky dostala příznání polomrtvá strachem a následovala rodinná tragedie. To, co Tvoje tety prožívaly s pocitem tetelivého štěstí, pociťovala jsem já jako hanbu.

Ale ten nádherný, vítězný, opíjející pocit, když ses narodila, ten jsem si vzít nenechala. Dávala jsem se na Tebe

zdeptaná až do morku kostí a při tom bez sebe zjištěním, že jsem dokázala vyrobit něco tak dokonalého, jako jsi Ty.

Byla jsi krásná. Tenkrát před osmnácti lety i včera večer.

Jak jsi mi nepodobná, vysoká, štíhlá, dlouhonohá. A přece v Tobě nacházím tolik sebe ! Tu věčnou touhu něčeho dosáhnout ! Jako dítě jsem chtěla procestovat Afriku, jen o málo později byla mým cílem Nobelova cena. V Tvém věku jsem uvažovala o tom, zda Csc. za jménem není málo ... Nesměj se. Ano, skončila jsem jako "Kozí doktorka", jako obyčejná venkovská veterinářka. Ale skončila jsem tak ráda. Možná i Tobě jednou zůstane Tvá touha studovat norštinu a pracovat v OSN jenom jako krásný sen.

Nenadechuj se, nechci s Tebou diskutovat. Ty máš elán mládí a jeho ideály, já životní zkušenosti, to nejde dohromady, to je věčný dialog, který řešily generace před námi a budou jej řešit generace po nás, co lidstvo lidstvem bude. Nech mě mluvit.

Včera večer ...

Dávala jsem se na Tebe, jak kráčíš plavným krokem kočkovitě šelmy pro svoji maturitní šerpu.

Znovu jsem viděla miminko, které jsem koupala ve škopíku v pronajatém sklepním bytě. Znovu jsem se hnala Jiráskovou čtvrtí, abych Tě strčila tetě Laudátové na hlídání a včas dorazila "šalinó do Krpole" na cvičení a přednášky. Znovu jsem Tě vlekla promrzlou tmou časného rána do jeslí. Nepřipravila jsem Ti hezké dětství a už nikdy to nenapravím. Odpustíš mi někdy ? Nebo's na to dávno zapomněla ?

Dávala jsem se na Tebe, jak rozesmátá spěcháš vstříc dospělosti, pryč z bezpečné náruče dětství, kde následky zakopnutí vyhojí mámino pofoukání, a věděla, že tě nesmím zadržet. Že jediné, co mi bude dovoleno, je dívat se, jak běžíš, a trpět jako zvíře, kdykoli zakopneš.

Bývalo zvykem ve felčarských rodinách předávat z generace na generaci recept na hojivou mast. Jsem v naší rodině felčarem prvním a hojivé masti už dávno míchají farmaceutické koncerny. Navíc dobře vím, že nejvíc bolí šrámy na duši.

Dávám Ti tedy pro chvíle beznaděje příběhy snů, které jsem potkala.

Dávám Ti je, abys věděla, že na té trnité cestě životem nejsi sama. Na světě je spousta lidí, kteří po něčem touží, někam jdou. Jdou přes překážky.

Možná Ti v Tvém věku budou některé cesty připadat zbytečné a jejich cíle malé, či snad dokonce malicherné.

Věř mi, velikost cíle se neměří velikostí cíle samého, ale složitostí cesty, která k němu vede. Obhájit proti světu nechtěné dítě a vychovat je tak, aby se za něj člověk nemusel stydět, je mnohdy těžší než složit doktorát.

A hlavně. Toho se vždycky drž. Ať už se Ti životní pout' kroutí všelijak, nikdy neztrácej hlavu, humor a odvalu. Ono vlastně ani tak moc nezáleží na tom, jak daleko dojdeš. Důležité je, že jsi nezůstala stát.

Klára Pospíšilová

Je tam co obdivovat

V červenci minulého roku jsme se s manželkou zúčastnili v Krnově týdenního kulturního a naučného programu zvaného EXOD, který je určen učitelům a jejich rodinným příslušníkům. Když se můj bratr, rovněž kantor, přihlašoval spolu s manželkou, přihlásil i nás.

Díky organizátorům a všem, kteří jim pomáhali, prožili jsme ve vzdáleném Slezsku nádherný týden a mnoho příjemných prožitků. Tamní pořadatelé připravili na každý den perfektní cestovní plán, aby nás seznámili s tím nejzajímavějším, co se v širokém okolí nachází. Je až s podivem, že se v samotném

Krnově zachovalo tak velké množství významných kulturních památek, i přes značné zničení města na konci druhé světové války, kdy zde probíhaly těžké osvobozovací boje Rudou armádou. Jejich padlé vojáky nelze vzkřísit, ale rozbořené město ano, a tak po válce byl Krnov vybudován jako větší a průmyslovější město, než bylo před válkou.

Prohlídce těch nejvýznamnějších kulturních památek města Krnova a jeho nejbližšího okolí byl věnován druhý den po našem příjezdu. A protože Krnov leží u samých hranic s Polskem, zařadili pořadatelé jeden celodenní zájezd i tam. Prohlédli jsme si města Prudník a Nysu a rovněž jsme byli na zámku Moszna, kde nám výklad průvodkyně překládal dokonale znalec polštiny, náš celotýdenní lektor Ing. Zdeněk Welda.

U dalšího dne našeho cestování se zastavím poněkud déle, neboť návštěva vodní elektrárny Dlouhé Stráně skutečně za to stojí. Jedná se totiž o přečerpávací elektrárnu, kde jsou dvě obrovité nádrže – ta spodní je v blízkosti administrativní budovy a téměř veškerého technického zařízení, které je ovšem ukryto převážně v podzemí – a nad touto spodní nádrží s výškovým rozdílem 500 metrů je horní nádrž a tyto nádrže se vzájemně přečerpávají. Když se řekne, že elektrárna na přečerpání vody ze spodní nádrže spotřebuje více elektřiny než sama celkově vyrobí, zdá se to být nelogické, ale nezbytnost takové elektrárny spočívá v tom, že v nočních hodinách při přečerpávání vody do horní nádrže spotřebovává lacinou přebytečnou elektrickou energii a v době nutné potřeby dodat do sítě velké množství elektřiny dvě reverzní turbíny poskytnou během 100 vteřin plný výkon, tedy celkem 650 MW! Tímto se ušetří velké množství paliva tepelným elektrárnám. Celá elektrárna byla postavena v průběhu let 1978 až 1996. A právě poměrně dlouho trvající stavba nakonec umožnila montáž úplně jiného a mnohem modernějšího vybavení, než se původně počítalo. S výjimkou transformovny jsou veškerá zařízení naší výroby a použité turbíny jsou prototypy a ve své době patřily mezi několik nejvýkonnějších reverzních soustrojí na světě. Proto máme být v tomto případě na co pyšní. To vše se píše v propagačním letáčku, ze kterého jsem čerpal i já, abych vás alespoň maličko navnadil k návštěvě tohoto prvořadého technického díla. Televize Nova nedávno elektrárnu Dlouhé Stráně představila i ve svém programu.

Prohlídka elektrárny nám i s cestou zabrala dopoledne a odpoledne jsme navštívili Velké Losiny. Blíže není třeba tamní zámek představovat. Čarodějnické procesy a oběti mnoha nevinných žen ze 17. století jsou dostatečně známé. Jelikož jsme i my tímto zámekem v minulosti procházeli, dali jsme s bratrem přednost termálnímu koupališti (jelikož i sluníčko tento den výjimečně svítilo) a manželky procházce zámeckým parkem. Další den jsme si prohlédli Lázně Jeseník a jeskyně Na Pomezí s bohatou krápníkovou výzdobou. A byl tady pátek, kdy nás vynikající průvodce zasvěceně provedl arboretem v Nových Dvorech. V těchto místech jsme nemohli opomenout prohlídku nedalekého rozsáhlého zámku v Hradci nad Moravicí a pochopitelně i samotné město Opava nás vybízelo k dlouhé zastávce. Po večeři nás čekalo další příjemné překvapení, kdy jsme si prohlédli nedaleký zámek v Linhartovech. Nestačili jsme se obdivovat místnímu nadšenci, rovněž kantorovi, že dokázal s několika pomocníky

z chátřajícího zámku „vykouzlit“ místo, kde se nachází i stálá výstava rozkošných keramických figurek, které vytvořil významný umělec Jan Kutálek (1917–1987). Dále zde uvidíte mimo jiné i důmyslné výtvary z papíru a podobného materiálu. Autory těchto prací jsou žáci školy, vedení právě zmíněným panem učitelem.

Poslední den našeho cestování (za volantem autobusu se stálým a výborným řidičem panem Rybářem) jsme si prohlédli zámek Bruntál, ale hlavním cílem byla hora Praděd, kam většina z nás také došla. Kdo nechtěl či nemohl, mohl se pohodlně z Ovčárny nechat autobusem dovést do Karlovy Studánky. Byl jsem rád, že jsme se spolu se švagrovou přidali k dalším deseti odvážlivcům a náročnou cestou kolem Bílé Opavy jsme všichni bez zranění došli až k našemu autobusu.

Nakonec jsem si nechal pro mnohé z nás jeden z nezapomenutelných uměleckých zážitků, jenž se uskutečnil již v pondělí večer. Byl to varhanní koncert v překrásné koncertní síni s vynikající akustikou. Tato koncertní síň byla dobudována v roce 1988 při náročné přestavbě kostela sv. Ducha ze 13. až 14. století. Pan inženýr, který nám ukázky ze světské hudby od nejstarší doby do současné moderny předváděl, byl nejenom vynikající hudebník, ale zároveň byl i dlouholetým šéfkonstrukteurem v továrně na výrobu varhan v Krnově. Právě výrobou tohoto královského nástroje proslul Krnov po celém světě.

Na závěrečném sobotním večírku proto mohla zaznít jen slova uznání všem třem nejhlavnějším osobám, jejichž zásluhou nebylo ani to nejmenší, co by se dalo vytknout. Vedle stále nás bavícího lektora a pana řidiče – byla to milá a skromná paní vedoucí Jarmila Němcová, která nad námi bděla od samého začátku až do našeho loučení. A když si ještě vzpomenu na stravu po dobu celého týdne, lepší nikdo na podobných akcích asi nepamatuje.

Pokud jsem oslovil i další čtenáře toužící poznávat krásy a zajímavosti v tomto kraji, možná, že ještě v této době mají v Krnově v jejich „Exodu“ volná místa i po tento rok.

Jindřich Letošník

Houbařská obora

Letošní zima opravdu ukazuje co umí. Celý únor mrzne „jako v únoru“, sněhu napadlo ke vši spokojenosti lyžařů a především vlekařů, kteří letos patrně nebudou žádat o státní subvence z důvodu holých sjezdovek. A na zimním MS v Liberci nevědí, co se sněhem, asi ho budou vracet na Jizerku.

Houbaři jenom doufají, že něco z vláhý tajícího sněhu na jaře vsáknou i do půdy našich luhů a podpoří tak tvorbu nového, vydatného podhoubí. Po loňské houbařsky slabší

sezóně (alespoň v oblasti Jizerských hor) by to bylo jenom vítáno, mnozí z houbařů sáhli až na dno mrazniček i sklenic se „sušenými“.

Prvním poslem houbařského jara v okolí Velkých Hamrů budou určité penízovky smrkové, které se - pokud „je na ně rok“ - objevují po tisících v Parýzu, Bárově i na Bradle, vyrůstají ze smrkových šišek a jejich zbytků v Průrubí mezi Plavy a Zásadou, o něco později i u Mumlavských vodopádů v Harrachově, prostě všude ve smrkových lesích. Pokud vystihnete ten správný moment jejich vegetačního období od konce března do konce dubna, nevíte kam v lese šlápnout. Jejich sběr vyžaduje trocha trpělivosti (ale ne tolik jako je tomu u rybářů). Sbírají se pouze hlavičky, které dorůstají průměru kolem dvou centimetrů a na dva talíře polévky s pórkem na másle, medvědí česnekem a nudlemi jich budete potřebovat alespoň dvě velké hrsti. Ale ta síla jara!

Další jarní houby, které u nás vyrůstají vzápětí - konec dubna až asi polovina května - jsou smrže. Objevují se až v poslední době především na zahrádkách a rostou na plochách ošetřených mulčovací kůrou. Smaženice ze smržů nebo jejich mletým uzeným masem plněné zapékané hlavy patří k delikatesám houbařského jídelníčku. Smržů je u nás několik druhů, v posledních jarech byly u nás nalezeny smrže vysoké, obecné, polovlné a pražské. Všechny jsou jedlé. Je ovšem třeba se vyvarovat záměny s ucháčem obecným, který je považován za jedovatý. Pokud vám na zahradě smrže vyrostou, dejte vědět, rád si je přijedu vyfotit.

V sobotu 21. února hamrovští houbaři na výroční členské schůzi zhodnotili činnost v loňské sezóně. V příjemném prostředí bohdalovické hospody, při „dřevěném“ teple a gulášku, jsme si dále stanovili program na letošní rok. Jádrem naší činnosti tkví v houbařské osvětě, prováděné formou houbařských vycházek, schůzek s obrazovým doprovodem, vedením veřejné vývěsky, příspěvky do sdělovacích prostředků a v neposlední řadě každoroční výstavou hub, která se letos bude konat opět v hasičárně ve Velkých Hamrech. „Hamrovský hubník“ bude taky. Celý program činnosti si můžete přečíst ve vývěsce na náměstí ve Velkých Hamrech.

Za houbaře se se čtenáři Hamrovských listů na jaro těší
Petr Hampel

TJ SEBA Tanvald a Česká asociace extrémních sportů pořádají v sobotu 16. května 2009 v areálu Hospody ve Vrších ve Zbytkách další ročník štafetového závodu družstev a jednotlivců MUCHOVMAN 2009.

Bojovat o co nejlepší umístění tu budou nejen týmy složené z lezce, cyklisty a běžce, ale také jednotlivci, kteří si na všechny disciplíny troufnou sami. Putovní pohár, který každý rok ztěžkne o další mosaznou destičku se jmény absolutních vítězů, nakonec podle pravidel zvedne nad hlavy nejrychlejší tým.

Než se tak ale stane, je třeba stručně naznačit, jak celá akce probíhá. Startuje se intervalově asi 400 metrů pod Čertovými skalami. Štafetu rozebíhá lezec, dobíhá ke skalám a postupně musí vylézt na čtyři věžičky. Pak se vrací zpět kolem místa svého startu až do předávacího území u Hospody ve Vrších, kde svůj výkon korunuje zdoláním umělé horolezecké stěny.

Po té předává štafetovou kartičku svému cyklistovi. Ten absolvuje čtrnáctikilometrový okruh vedený jižními partiemi Černostudničního hřebene a opět na předávce posílá na trať posledního z týmu - běžce. Toho čeká výběh na vrchol Muchova a zpět v celkové délce 7 kilometrů. V momentě, kdy protne cílovou pásku, zastaví se čas celého družstva. Po slavnostním vyhlášení výsledků a tombole pak následuje tradiční afterparty s muzikou a videoprojekcí z minulých ročníků.

Přijďte tedy 16. května zabojovat o titul MUCHOVMAN 2009 a zažít den plný neobyčejných zážitků ve společnosti stejně „postižených“ lidí. Nebo třeba jen zafandit a nasát tak neopakovatelnou atmosféru, která podobné akce provází.

Podrobnější informace o celé akci na www.muckovman.net

-jk

ZÁVODY VELKÉ HAMRY – JOSEFŮV DŮL

24. ledna 2009 uspořádal Sokol Velké Hamry I, lyžařský oddíl, Krajský přebor štafet dvojic ml. a st. žactva, ml. a st. dorostu a veřejný závod předžáků a nejmladšího žactva. Závodů se zúčastnilo celkem 156 závodníků ve všech kategoriích. Závod se, pro nedostatek sněhu v Bohdalovickém areálu, jel v Josefově Dole. Svůj areál nám propůjčil zdejší oddíl a díky patří panu Josefu Kozlovskému. Závod se jel za nepříznivých podmínek. Závodní trať, které byly připraveny již v pátek, musely být v sobotních ranních hodinách znovu obnoveny pro nečekané, ale přesto pro nás lyžaře radostné sněžení, snižující veškerou snahu zasypal.

Dále bych rád poděkoval všem, kteří se na uspořádání závodů podíleli. Jmenovitě: Pavel a Lukáš Hujerovi, Jaroslava a Pavel Pavlíčkovi, Bára a Romana Jünovi, Martin a Martina Fučíkovi, Vladimír Břečka, Eva Hoffmanová, Ota Vedral a další. Děkuji.
Josef Břečka

Zveme Vás na Bohdalovský kros (dětský duatlon)

koná se v Bohdalovicích

24. května 2009

Přihlášku a více informací získáte na
e-mailu: lukas.hujer@seznam.cz

mob.: +420 723 943 098

nebo na webu: <http://kros.webnode.cz>

ČERVAJS TAXI

až pro 8 osob

Jaroslav Červinka

mobil: 773 10 10 66

ČARODĚJNICE 30.4. 2009

pořádané Městem Velké Hamry

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

řazení a odchod od pomníku na Svárově 19.50 hod

PÁLENÍ ČARODĚJNIC
NA SOKOLSKÉ LOUCE

S OHŇOSTROJEM

občerstvení pro MALÉ i VELKÉ
obstarají HASIČI

ZA PŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE BUDE KONAT

ČARODĚJNICKÁ
DISKOTÉKA

S DJ - ROMANEM ZAČÁTEK cca 21.00 HODIN

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU

VE VELKÝCH HAMRECH

se uskuteční dne

8. května 2009

sraz účastníků
v 5.00 hodin
na náměstí

dalekohled, svačinu a dobrou
náladu s sebou

ZVOU ROMANA A MARTIN JŮNOVI

NOVĚ OTEVŘENÝ

Co nabízíme:

- ⇒ příjemné posezení v nekuřáckém prostředí u hudby, pivečka, vínečka ...
- ⇒ zajištění firemních večírků, oslav atd.
- ⇒ využití sauny, infrasauny, masáže, solárko
- ⇒ v pátek nebo v sobotu živá hudba

Adresa: Velké Hamry – MEZIVODÍ (bývalá SEBA)
nad kanceláří truhlárny

Kontakt: 724 092 107, 774 930 931

e-mail: sauny@eurosauna.cz

Otevřeno: denně od 16.⁰⁰ do 22.⁰⁰ hodin (dále dle dohody)

EuroSauna
KLUB
sauna
masáže
solárium
infrasauna

V příštím čísle rádi zveřejníme i Vaše příspěvky.

Redakce si vyhrazuje právo došlé příspěvky podle potřeby krátit.

Vydává MěÚ Velké Hamry 362, PSČ 468 45 (příjem příspěvků a inzerce). Tel.: 483 369 811, fax: 483 369 819, odpovědná redaktorka Jana Koublová. Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod č. E 10468. Uzávěrka dalšího čísla: 15. 5 2009